

Tvorba a ochrana životného prostredia

Mesto Trenčín začalo v utorok 16. januára skúšať ekologickú posypovú zmes na chodníkoch v parku pod Juhom a nad Južankou. Ak sa osvedčí, možno budúcu zimu nahradí štandardný posypový materiál.

Nemal by škodiť labkám psíkov, ničiť ľuďom topánky, poškodzovať cesty, pneumatiky ani podvozky áut. Po zime môže byť zametený do trávnik a ako pôdny kondicionér.

Ekologický posypový materiál je namiešaný zo zeolitu, čo je prírodná horčina ťažená na Slovensku, a horečnatej soli. Zeolit

viaže vodu a chlorid horečnatý zabraňuje jej zmrznutiu. Mesto má zatiaľ na posyp pripravených 500 kilogramov ekologickej zmesi a skúša ju na vybraných miestach.

Jeho cena je omnoho vyššia ako cena bežne používaného posypu. Znižuje však náklady na jaré čistenie. Použitie nového materiálu po skončení zimnej údržby mesto vyhodnotí a ak sa osvedčí, a cenovo to pre mesto bude výhodné, je možné, že ho začne používať v budúcnosti celoplošne.

www.trencin.sk 16.01.2018

pomocná evidencia 021/1/2018

Slovenský hydrometeorologický ústav na svojej webstránke upozorňuje na znečistené ovzdušie v centre Trenčína. Výstraha pre Trenčín sa týka pevných častíc PM10, ktoré sú menšie ako 10 mikrometrov (0,01 mm), platí až do odvolania.

Zvýšené hodnoty namerala monitorovacia stanica kvality ovzdušia, ktorá je Trenčine umiestnená na frekventovanej Hasičskej ulici. Príčiny smogovej situácie sú podľa meteorológov spôsobené vykurovaním pevným palivom a z ďalších lokálnych zdrojov a tiež aj znečistením z dopravy.

K najcitlivejším skupinám populácie na častice PM10 patria podľa SHMÚ starí ľudia, osoby s ochoreniami dýchacej a srdcovo – cievnej sústavy, alergici a astmatici, veľmi malé deti a tehotné ženy.

„Prachové častice menšie ako 10 mikrometrov prenikajú do dýchacích ciest, podľa veľkosti zasahujú nos, ústnu dutinu, oči. Menšie častice prenikajú hlbšie do dýchacích ciest, postupne do priedušiek a tie najmenšie až do pľúcnych alveol,“ vysvetlila riaditeľka Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Trenčine **Ľudmila Bučková**.

Ako ďalej ozrejmila, počas zimy zohráva svoju úlohu aj chlad, kedy sa účinky smogu prejavia dráždením slizníc nosa, hrdla, očí, nezriedka sa pripojí aj zápal dýchacích ciest a kašeľ.

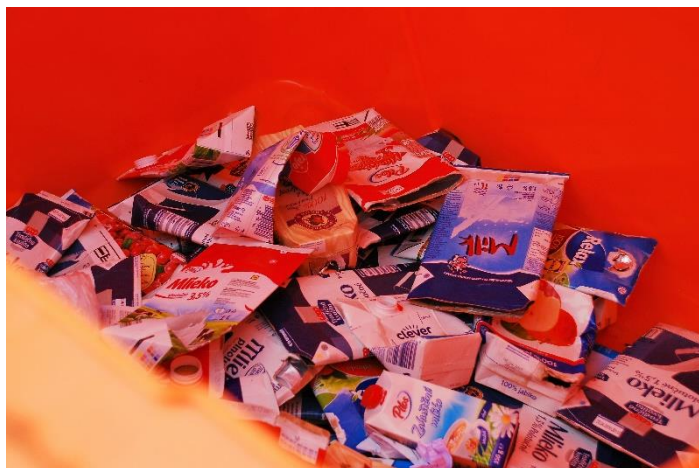
„V takto narušenej sliznici sa ľahšie usídli vírusy alebo iné mikroorganizmy. Aký zdravotný dopad majú prachové častice na organizmus je závislé nielen na veľkosti prachových častíc, ale aj na ich schopnosti naviazať na seba chemické látky a tie môžu mať vplyv na vznik onkologických ochorení,“ dodala.

www.sme.sk 27.01.2018

pomocná evidencia 045/1/2018

V Trenčíne pribudlo v januári 50 zberných nádob určených na odkladanie viacvrstvových kombinovaných materiálov (VKM) na báze lepenky. Vyvážané budú raz za mesiac.

Za VKM sa považujú materiály tvorené najmenej dvoma kompaktno spojenými vrstvami. Patria sem: viacvrstvové obaly

od mlieka, smotany, iných mliečnych výrobkov, ovocných štiav a džúsov, vína a pod. Nepatria sem: viacvrstvové obaly od kávy, vreckových polievok, pudingov, práškov do pečiva a pod.

Pred odložením do oranžovej nádoby by mali byť obaly vymyté, stlačené na čo najmenší objem, na povrchu suché a s uzavretým vrchnáčikom, aby pri manipulácii z krabíčky nevytekala tekutina. Obaly bez vrchnáčika treba rozložiť, vymyť a podľa možností vysušiť, aby sa materiál rýchlo nerozkladal. Dôležité pri vymývaní je neporušiť ekologickú stopu a nespotrebovať na vymývanie zbytočne veľa vody.

Nápojové kartóny sú tvorené približne zo 75 % papiera, 20 % plastu (polyetylén – PET) a z 5 % hliníkovej fólie. Ich recykláciou sa opäť vyrába papier, ale využije sa aj plast a hliník. Je ich možné recyklovať dvoma spôsobmi. Pri tzv. mokrej ceste sa máčaním oddeľuje papierová hmota od ostatných zložiek. Vírivým rozvlákňovaním sa získa celulózové vlákno. Zvyšky hliníka a polyetylénu

je možné využiť priamo v papierňach pri výrobe pary alebo na ohrev vody; zvyšky sa dajú využiť i pri výrobe paliet. Druhou možnosťou je drvenie zlisovaných nápojových kartónov na malé fragmenty, vsypanie do formy a lisovanie pomocou tepla a tlaku na dosky, ktoré sa využívajú v stavebníctve. Nakoľko na našom trhu sú obmedzené kapacity na spracovanie, VKM zvyčajne končia u zahraničných spracovateľov.

www.trencin.sk 01.02.2018

pomocná evidencia 058/1/2018

Po tom, ako bol v utorok 9. januára pre verejnosť prístupný už tretí zberný dvor v Trenčíne, ho oficiálne otvorili v piatok 2. februára. Nachádza sa v mestskej časti Sever na ulici K zábraniu.

Náklady na vybudovanie zberného dvora znášala spoločnosť Marius Pedersen. Jeho prevádzku bude platiť mesto, ktoré po-

Pásku prestrihli primátor Richard Rybníček a generálny riaditeľ Marius Pedersen Oliver Šujan.

mohlo vytipovať vhodný pozemok tak, aby spĺňal všetky podmienky na zriadenie zberného dvora.

„Celková investícia dosiahla 73 tisíc eur. Tento zberný dvor má rozlohu 660 metrov štvorcových a je vyba-

vený ekoskladom na nebezpečné odpady, váhou na váženie drobného stavebného odpadu a veľkoobjemovými kontajnermi aj pre triedené zložky komunálneho odpadu. Zberné dvory patria do modernej koncepcie nakladania s komunálnym odpadom a verím, že aj Zberný dvor Sever prispeje k naplneniu myšlienky čistého mesta,“ povedal na otvorení zberného dvora generálny riaditeľ firmy Marius Pedersen, a.s., **Oliver Šujan**.

Občania Trenčína tu môžu zdarma odovzdať triedené zložky komunálneho odpadu – papier, plast, sklo, kovy, viacvrstvové kombinované materiály, biologicky rozložiteľný odpad. Môžu sem doviezť i drobný stavebný odpad, nadrozmerný odpad, jedlé oleje a tuky i elektroodpad z domácností. Z nebezpečných odpadov tu je možné odovzdať žiarivky, spotrebnú elektroniku a bielu techniku. Otvorenie tretieho zberného dvora vníma primátor **Richard Rybníček** ako veľkú udalosť pre mesto a najmä pre obyvateľov Sihote, Opatovej, Kubrej, Kubrice, sídliska Pod Sokolicami a Pred poľom.

„Z hľadiska veľkosti tejto mestskej časti a aj počtu obyvateľov, ktorí tu žijú, je to dôležitá služba, ktorú budú mať na blízku. Ďakujem

spoločnosti Marius Pedersen za výbornú spoluprácu pri zlepšovaní podmienok pre občanov Trenčína v oblasti odpadového hospodárstva. Dnes má už každá mestská časť zabezpečenú lepšiu

dostupnosť do zberného dvora a tak sa budeme viac venovať, už aj v tomto roku, budovaniu polopodzemných kontajnerov,“ uviedol Richzard Rybníček, ktorý zároveň vyjadril poďakovanie za podporu a pomoc pri vzniku nového zberného dvora aj zástupcom Okresného úradu (Odbor životného prostredia) i predstaviteľom Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Trenčíne.

Primátor zároveň vyzdvihol pri procese zriaďovania zberného dvora odbornú prácu **Zuzany Čachovej** z Útvaru stavebného a životného prostredia MsÚ Trenčín, ktorá sa na-

príklad výrazným spôsobom spolupodielala aj na pripomienkovaní zákona o odpadoch.

Prístup do zberného dvora, ktorý sa nachádza v oplotenom areáli pri nákladnej vrátnici spoločnosti Trens, je odbočkou priamo z mestskej komunikácie na Kubranskej ulici.

www.trencin.sk 02.02.2018

pomocná evidencia 062/1/2018

Trenčianska samospráva uspela s projektom revitalizácie Parku Milana Rastislava Štefánika. Na jeho obnovu, ktorá prebehne ešte v tomto roku, získala nenávratný finančný príspevok takmer 400 tisíc eur.

Cieľom investície do zelených pľúc mesta bude odstrániť poškodené dreviny, generačne doplniť nové a park presvetliť.

Mesto zrekonštruujú aj povrch chodníka, ktorý vedie cez park. Revitalizácia zelene sa dotkne celej plochy parku, pozemkov vo vlastníctve mesta i plôch v majetku Železníc Slovenskej republiky. Prácam bude predchádzať výrub

stromov. Podľa hovorkyne Trenčína **Eriky Ságovej** nahradia v parku krátkoveké dreviny za dlhoveké, rozšíria aj ich druhovú pestrosť.

„Park bude farebne oživený kvitnúcimi drevinami, kvetinovými plochami a čiastočne regeneráciou trávnikov. Projekt počíta s doplnením protihlukovej izolácie od vedenia železničného i dopravného ťahu,“ povedala Erika Ságová s tým, že aktuálne prebieha povoľovací proces na výrub vybraných 65 stromov. Mesto chce navyše v tomto roku zrekonštruovať aj

hlavný chodník cez park. Zrekonštruovať lavičky v jeho blízkosti v roku 2018 asi nestihne, môže sa tak však stať v nasledujúcom roku.

Pri projekte Zelené pľúca mesta – Revitalizácia Parku M. R. Štefánika spolupracovala aj krajinná architektka **Eva Wernerová**. Iniciatívu mesta obnoviť park privítala, v schválenom projekte ale vidí chyby.

„Nenavrhovali sme kompletnú rekonštrukciu parku vrátane ciest, chodníkov, mobiliáru a ihrísk, hoci si myslím, že by to bolo veľmi užitočné a potrebné. Mestu sme ich odporučili, ale to chcelo využiť fondy cez zelenú infraštruktúru, a tým nás smerovali len na porastové štruktúry, ako sú trávniky, dreviny a kvetiny,“ vysvetlila Eva Wernerová.

História mestského parku:

- Mestský park, neskôr Sad V. I. Lenina, vznikol na podnet farára **Ľudovíta Stárka** v 60. rokoch 19. storočia na niekdajšom zvyšku lužného lesa pod hradnou skalou.

- V rokoch 1856 – 1873 park postihli živelné pohromy, najmä záplavy. Devastáciu parku spôsobili aj ustupujúce a porazené vojenské armády generála L. Benedeka z rakúsko-prúskej vojny v roku 1866.

- Slávnostné znovuo otvorenie parku sa konalo 13. mája 1880, v roku 1866 do parku nasadili jednotlivé druhy stromov a rastlín. Tie vyznačili tabuľkami s latinským a maďarským názvom.

- Mestský park mal svoju tradíciu aj v pravidelných koncertoch už od roku 1888 až do vypuknutia 1. svetovej vojny.

- V lete roku 1894 postihla mestský park katastrofa. Váh pretrhol hrádze a voda zaplavila park miestami až do trojmetrovej výšky, nízke rastliny voda úplne zničila.

- 20. mája 1906 verejnosti odovzdali botanickú záhradu, zaberala asi 150 metrov štvorcových. Na ploche bolo vysadených asi 300 druhov rastlín. Pre nedostatočný dozor dochádzalo k jej ničeniu, po roku 1910 zanikla.

- Od 1. mája 1907 je mestský park elektricky osvetlený. V roku 1912 bol doň zavedený vodovod, používal sa na zavlažovanie trávnatých plôch a polievanie kvetinových záhonov.

- V rokoch 1918 – 1938 navrhlo mestské zastupiteľstvo zriaďiť namiesto zaniknutej botanickej záhrady ornitologickú záhradu. Na stromy zavesili rôzne klieťky vtákov a ich spev mal nahrádzať koncerty hudby miestnej posádky. Boli tu pávy, bažanty, drozdy, papagáje, sovy, kukučky a iné druhy. Avšak občania niektoré vtáky pochytili, čo bolo príčinou zániku tejto malej zoologickej záhrady.

- V parku stál pamätník Milana Rastislava Štefánika, ktorý z ideologických dôvodov počas minulého režimu odstránili. Z pôvodného pamätníka sa zachovala len busta. Tá je od roku 1998 súčasťou nového pamätníka v tvare zlomeného krídla podľa návrhu akademického maliara Juraja Oravca.

Poslanec Mestského zastupiteľstva v Trenčíne **Richard Medaľ** tvrdí, že počas prípravy projektu sa niektoré veci zanedbali, čo konštatovali aj na komisii životného prostredia pri mestskom zastupiteľstve.

„Pri prezentácii sme sa od autorov projektu revitalizácie dozvedeli, že nemali dostatočné podklady k projektu. Naplánovali napríklad nové stromoradie v priestore, kde sa počíta s výstavbou cesty, pričom oni o tom nevedeli,“ upozornil.

Park Milana Rastislava Štefánika považuje Eva Wernerová za zaujímavý, medzi stromami našla exotické aj staré dreviny, z ktorých niektoré pre ich zlý stav vyrúbu. Ozdravenie parku

chcú dosiahnuť zlikvidovaním invazívnych, chorých, nestabilných a nebezpečných drevín.

„Navrhli sme, aby sa zo zeme vyfrézovali staré pne, ktorých je po celom parku niekoľko desiatok až stoviek. Keď sa v minulosti strom vyrúbal, peň sa nechal v pôde a park teraz nie je možné dobre pokosiť,“ vysvetlila krajinná architektka. Obnova parku ráta aj s odstránením prestarnutých krov a ich nahradením živým tisovým plotom. Časť trávnikov nahradia kvitnúce záhony kvetov.

„Veľká časť cibul'ovín by mala zakvitnúť na jar. Park bude vďaka ním čerstvejší, farebnejší,“ vysvetlila Eva Wernerová.

www.sme.sk 08.02.2018

pomocná evidencia 072/1/2018

Ministerstvo pôdohospodárstva schválilo vo výzve Zelená infraštruktúra Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020 ďalší trenčiansky projekt „Stratégia adaptability mesta Trenčín na klimatickú zmenu“.

Na vypracovanie strategického dokumentu tak získa trenčianska samospráva nenávratný finančný príspevok vo výške 104 525,23 eur. Adaptačná stratégia je pre mesto dôležitá z hľadiska zodpovedného plánovania udržateľného urbanizmu tak, aby bolo územie Trenčína schopné koncepčne čeliť zmenám a rizikám vyplývajúcim z klimatickej zmeny.

Dokument, ktorý mesto vypracuje ešte v tomto roku, bude podkladom pre prijatie všeobecne záväzného nariadenia o adaptačnej stratégii. Dokument bude okrem iného obsahovať aj návrh adaptačných opatrení v environmentálnej, ekologickej, sociálnej i ekonomickej oblasti na elimináciu negatívnych vplyvov klimatických zmien.

www.trencin.sk 14.02.2018

pomocná evidencia 078/1/2018

Stavby, ktoré vznikli počas modernizácie železničnej trate v Trenčíne, stále nie sú skolaudované. Skôr, ako sa k nim stihli

vyjadriť stavbári, viaceré podchody, nový železničný most a aj protihlukové sklá posprejovali vandali.

„Je to vrchol, ak vandali striekajú po stenách a múroch, ale že budú striekať aj po sklách, to by asi nikomu nenapadlo,“ pove-

dal **Martin Bed'atš**, hlavný architekt mesta. „So železnicami a ochranármi som riešil makety vtákov na protihlukovej sklenej stene na novom železničnom moste, aby ich tam nebolo nalepených veľa a aby zostalo to sklo priehľadné. A teraz nám to tu bude niekto takto ničiť? Je to hrozný pohľad pre okoloidúcich, ale aj pre ľudí vo vlakoch.“

O pomalovaných podchodoch aj protihlukovej stene na novom moste už Železnice SR vedia. Podľa hovorkyne **Martiny Pavlikovej** zabezpečia odstránenie uvedených grafitov na moste v čo možno najkratšom čase.

„Ide všeobecne o veľké finančné prostriedky, ktoré musíme vynakladať na ich odstránenie. Je smutné, že takto vandali znehodnocujú nové stavby,“ povedala Martina Pavliková.

Grafity označuje ako celospoločenský problém.

„Stretávame sa s tým v rámci celého Slovenska. Je potrebné, aby si verejnosť uvedomila, že ide o spoločné hodnoty, aby si

viac vážila novovybudované objekty v rámci modernizácie koridoru a nevyužívala ich len ako „miesta“ pre svoju „tvorivú umeleckú“ tvorbu. Úplne eliminovať grafity sa dá len veľmi ťažko,“ dodala Martina Pavliková.

Aktuálne v Trenčíne platí nariadenie mesta z roku 2008, v ktorom sú presne špecifikované plochy a podmienky, kde sa aké aktivity tohto typu môžu vykonávať.

V nariadení sa ako povolené miesta pre grafity spomína oporný múr za Gastrocentrom a Centrom na Hviezdoslavovej ulici, steny telocvične Základnej školy v Trenčíne, Hodžova 37 bez okien, podchod na Noviny pod Električnou ulicou, stena na konci Kuzmányho ulice smerom k podchodu Električná – K Dolnej stanici, vnútorné steny podchodu na Juhu pri cintoríne, cestný podjazd na Jesenského ulici alebo podjazdy z Východnej ulice na Ulicu Generála Svobodu.

Keďže viaceré plochy, ktoré sú v nariadení mesta, už neexistujú, pripravuje sa jeho novelizácia.

Podľa hovorkyne trenčianskej polície **Eleny Antalovej** od roku 2015 do februára tohto roka riešili policajti 36 prípadov sprejerstva.

„Z toho v deviatich prípadoch sme páchatel'ov obvinili. Kde nebol páchatel' zistený, bolo trestné stíhanie v zmysle trestného poriadku prerušené,“ informovala Elena Antalová.

Za poškodzovanie cudzej veci hrozí páchatel'ovi trest vo výške až jedného roka. Podľa psychológa **Karola Kleinmanna** vyčlenením plôch nelegálne grafity z miest nezmiznú.

„V niektorých mestách im dokonca nakúpili farby. Grafit'áci sú väčšinou anonymní. Len malá časť prijme takúto výzvu,“ povedal s tým, že steny často nezmyselne počmárajú darebáci pod vplyvom alkoholu alebo drog len preto, aby poškodili majetok.

www.sme.sk 03.03.2018

pomocná evidencia 113/1/2018

Šíriť osvetu a ponechať pre budúce generácie čistejšie životné prostredie. Aj taký je cieľ **Zuzany** a **Hany Vakošových** z Trenčína. Matka s dcérou pred vyše rokom objavili hnutie zero waste, predstaviteľkou ktorého je Američanka **Bea Johnson**. Tá spolu so svojou štvorčlennou rodinou naplní za rok komunálnym odpadom iba jeden zaváraninový pohár.

Prvým krokom je podľa nich informovať a motivovať. K zmene človek dospeje pri prvom nákupe s látkovou taškou bez využitia mikroténových vreciek a igelitiek.

Podľa Hany Vakošovej Zem nededíme od svojich rodičov, ale rodičia si ju požičiavajú od svojich detí, preto nemôžeme zatvárať pred budúcnosťou oči.

Čo chcete svetu svojou aktivitou dokázať?

Hana: „Ide o osvetu ľudí, aby začali o sebe rozmýšľať. Je pravda, že ako jednotlivci nemôžeme spraviť veľa, ale keby každý urobil čo i len malý krok vpred, v konečnom dôsledku by sa veľa zmenilo. Napríklad firmy na nápoje v plastových fľaškách dosah plastu na prírodu veľmi neriešia. Keď si povieme, že len mierne obmedzíme nákup minerálok v plastových fľašiach, asi by si to všimli aj samotní výrobcovia. Ak si ale povieme, že svojou troškou nič nedokážeme, nemôžeme čakať, že svet bude lepší a čistejší.“

Zuzana: „V ľud’och chceme prebudiť záujem, a ak sa na náš spôsob prístupu pozrú a zapáči sa im, môžeme im poradiť, ako byť k sebe samému, k svojej rodine a najmä k prírode férovejší. Príroda nám ponúka všetko, čo využívame a my ju spätne iba zaplňame odpadom. U nás ľudia nájdu odskúšané tipy pre každú rodinu.“

Považujete plast za nášho najväčšieho nepriateľa?

Hana: „Z dlhodobého hľadiska patrí k najväčším, každý ho používa a spotreba rastie. Pri nákupe netreba všetko dávať do mikroténových

vreciek a potom celý nákup do ešte väčšej igelitovej tašky. Stačí si vziať plátennú alebo papierovú a ušetríte peniaze i životné prostredie.“

Zuzana: „Igelitové vrecká sú väčšinou vyrobené na jedno použitie. Prečo ich používame? Ale nie je to len o nich, stačí sa pozrieť na slamky. Nikto ich nerecykluje, z reštaurácií, pubov, barov, detských džúsov. Všetky idú do komunálneho odpadu. Nik im nevenuje pozornosť. Pritom na internete nájdete rôzne videá, ako ubližujú zvieratám. Napríklad korytnačka mala jednu zapichnutú hlboko v nose.“

Nie je ale plast ako plast, v živote sa bez neho nezaobídeme...

Zuzana: „Samozrejme, napríklad v nemocnici nechcem, aby sa ma doktor chytal v použitých rukaviciach. V tomto prípade hovoríme najmä o domácnosti, ktorú vieme vybaviť mydlom, ryžou, múkou, vločkami kúpenými v papierovom obale, nie plastovom. Doma tento papier používame na podpálenie dreva v krbe.“

Koľko odpadu vyprodukuje beľný Slovák?

Zuzana: „Štatisti hovoria o 330 až 380 kilogramoch ročne, v porovnaní s USA sme na tom asi o sto kilogramov lepšie.“

Hana: „V USA idú z extrému do extrému. Hnutie zero waste vzniklo práve v Spojených štátoch ako odpoveď na nehorázne plytvanie asi všetkým. Ľudia prišli na to, že je

choré piť denne tri kávy v plastových pohároch, ktoré do minúty skončia v koši. Na prvý pohľad je to jednoznačné a pochopiteľné, ľudia ale často nerozumejú dopadom konania.“

Viete, aké množstvo odpadu vytvorí vaša rodina za rok?

Zuzana: „Sme štyria, plus Hanka, ktorá príde raz za mesiac domov na víkend. Odstavili sme smetnú nádobu, veľa vecí nakupujeme v papierových vreckách a jedno vreco na odpad nám vydrží asi týždeň. Američanka, ktorá je priekopníčkou v zero waste, vytvorí ročne jeden zaváraninový pohár odpadu. Naša rodina jeden takýto pohár týždenne.“

Hana: „Máme ďaleko od toho byť úplne bez odpadu. Zero – v preklade nula - je cieľ, ku ktorému sa chceme uberať. Je to ale veľmi dlhá cesta. Dôležité je uvedomiť si, že má zmysel vytvárať menej odpadu.“

Čo musí spraviť obyčajný človek, ktorý doteraz triedil odpad, aby to bolo v štýle zero waste?

Zuzana: „Pochopiť filozofiu. V prvom rade zamedziť odpadu, aby sa dostal do našich životov, domácností. Preto hľadáme alternatívy, ako použiť to, čo máme, a na druhej nemíňať zbytočne niečo, čoho je buď málo, alebo to škodí životnému pro-

strediu. Doma využívame látkové utierky, kuchynské utierky, dámske hygienické vreckovky sme zamenili za menštruačný kalíšok. Nestačí mať dobrý pocit, že doma máme poriadok, odpad je uprataný v koši a tým to hasne. Odpad zo skládok smeruje do spaľovni alebo do mora, nezmizne len tak, je tu...“

Aké sú pravidlá zero waste?

Zuzana: „Zero waste pozostáva z piatich pravidiel: 1. Odmietni čo nepotrebuješ, 2. Zredukuj, čo skutočne potrebuješ, 3. Znovu použi a oprav, 4. Zrecykluj, čoho sa môžeš zrieknuť, 5. Skompostuj zvyšok.“

Hana: „Stačí začať tým, že človek si nebude každý deň kupovať novú minerálku, ale vezme si svoju fľašku. V obchodoch je široká ponuka kovových, ktoré vydržia veľmi dlho. Takýto postoj sa dá rozšíriť potom aj na jedlo či kozmetiku. Tú je už aj v Trenčíne možné načapovať z veľkých nádob do vlastných. Pri hygiene môžeme spomenúť celokovové holiace strojčeky namiesto jednorazových plastových, ktoré nikto nerecykluje.“

Dajú sa tieto princípy dodržiavať aj na pracovisku, internáte?

Hana: „Máme recyklačné nádoby a recyklujeme, čo sa dá. Na sebe pozorujem, že týmto štýlom navyše ušetrím, pretože v obchode nakupujem iba to, čo považujem za správne. Väčšinou sa vyhnem nákupu vecí v plastovom vrecku a inšpirujem tým trochu aj spolubývajúce.“

Zuzana: „Keď som učila na strednej škole, môj štýl prístupu k veciam mal istý vplyv aj na kolegov. Na porade spojenej s občerstvením si namiesto používania plastových tanierov a pohá-

rov priniesli z kabinetov vlastné. Na terajšom pracovisku na základnej škole sme zaviedli papierovú tašku na papierový odpad a ďalšiu na plast. Minimálne to vie vytriediť každý.“

Ako vnímate výchovu detí o odpade v školách?

Zuzana: „Na každej škole je už vyčlenený človek, ktorý

okrem svojich predmetov učí aj environmentálnu výchovu, a to je skvelé. Na zväžení je prítomnosť automatov na čaj, kávu, čokoládu v plastových pohárikoch, ktoré stoja na školských chodbách. Nesmie to byť iba o učení na školách, ale o prístupe rodičov k dieťaťu,

musia veľa vysvetľovať.“

Dopyt po potravinách každý rok narastá, ľudia sa ale potrebujú aj obliekať. Vnímate problém plastov aj tu?

Hana: „Aj o tomto je zero waste, obmedziť nákup oblečenia. Prvý problém vidíme v nových módných trendoch, ktoré vydržia na pulloch pár mesiacov. Ľudí omrzia a idú niekam dozadu skrine. Druhý je práve obsah polyesteru a iných plastov v ňom. Práním takéhoto oblečenia látka púšťa mikroplasty do odpadovej vody. Podľa vzoriek 80 percent pitnej vody na svete obsahuje mikroplasty, pri balenej vode je to vraj až 90 percent. Preto volíme oblečenie buď zo second-handov alebo čo možno najviac eco-friendly materiálov.“

Slovensko vyprodukovalo v roku 2014 deväť miliónov ton odpadov. Z toho 1,8 milióna ton bol komunálny odpad, do ktorého prispel každý Slováč v priemere 339 kilogramami. Slovensko triedi asi iba 12 percent komunálneho odpadu, v recyklácii spolu s Maltou obsadilo posledné miesto v rámci Európskej únie.

www.sme.sk 28.03.2018

pomocná evidencia 161/1/2018

Mesto Trenčín na prelome marca a apríla rozkvitlo farbami tisícok kvetov. A to je len začiatok. Celkovo by sa malo v plnej kráse ukázať 75 tisíc cibulovín, ktoré boli vysadené na jeseň minulého roka.

Krokusy, narcisy, tulipány i ďalšie atraktívne cibuloviny vysadil na väčšine miest priamo do trávy upravený malý traktor, ostatné boli vysadené ručne. Na trávnom priestranstve popri ceste od sídla Mestskej polície k Hasičskej ulici je zmes cibulovín s názvom „Verver Texel“ už v plnom kvete. Vpravo sa na kvitnutie pripravuje zmes narcisov „Prima Frühling“. Všetky boli vysadené v októbri 2017 mechanizovaným spôsobom priamo do trávy.

Celkovo bolo v jeseni v Trenčíne vysadených 12 zmesí cibulovín. Jedna z nich má v našom meste celosvetovú premiéru. Vo farbách Trenčína už pri fontáne v susedstve Základnej umeleckej školy K. Pádivého kvitnú biele krokusy a červené nízke tulipány. K nim sa neskôr pridajú ešte biele narcisy.

www.trencin.sk 06.04.2018

pomocná evidencia 180/1/2018

V stredu 11. apríla priviezli do areálu Mestského hospodárstva a správy lesov 180 stromov. Určené sú na náhradnú výsadbu.

Po tom, ako v novembri minulého roka bolo na Soblahovskej ulici náhradne vysadených 28 sakúr za tie, ktoré ustúpili

výstavbe cyklotrasy, tu už čoskoro pribudne ďalších 70 krásne kvitnúcich stromov. Ďalšie sakury budú vysadené na Inoveckej ulici.

Na Štúrovom námestí pribudnú javory. Duby a tiež javory zasadia na rekonštruovanom detskom ihrisku na Karpatskej ulici. Na náhradnú výsadbu sú pripravené aj dva ambrovníky. Jeden má určené miesto pri ZUŠ K. Pádivého a ďalší v parku pod Juhom pri ihrisku Žihadielko. Stromy pribudnú aj vo vnútrobloku ulíc Halalovka – M. Bela. Pôjde o ginká a bude ich pätnásť.

www.trencin.sk 12.04.2018

pomocná evidencia 196/1/2018

Od stredy 18. apríla kosia verejnú zeleň vo všetkých mestských častiach Trenčína. O centrum mesta, areály materských škôl, detských ihrísk a niektoré vybrané plochy (napr. priemyselny park) sa stará

Mestské hospodárstvo a správa lesov.

Tí dodávatelia, s ktorými má Trenčín podpísanú zmluvu, kosia v týchto dňoch ostatnú verejnú zeleň vo všetkých štyroch mestských

častiach. Vzišli z verejnej súťaže a kosili mesto už predchádzajúce dva roky. Zmluvu má s nimi mesto podpísanú na štyri roky. Mestskú časť Západ kosia Záhradnícke služby Klačanský, s.r.o., Dubnica nad Váhom, o kosenie v mestskej časti Sever sa stará landart, s.r.o., Trenčín, v mestskej časti Stred zabezpečí kosenie AB Facility, s.r.o. Bratislava, mestskú časť Juh kosí HALMEX, s.r.o., Trenčín.

Celkovo je v meste na rok 2018 naplánovaných šesť celoplošných kosení, pričom posledné bude aj so zberom jesenného lístia.

www.trencin.sk 19.04.2018
pomocná evidencia 213/1/2018

Centrum Trenčína na prelome marca a apríla rozkvitlo farbami tisícok kvetov. V plnej kráse sa postupne ukazuje 75 tisíc cibulovín v rôznych farbách. Veľkú pozornosť pútala červeno–biela kombinácia kvetov pri fontáne v susedstve Zá-

kladnej umeleckej školy Karola Pádivého.

Vo štvrtok 26. apríla získala názov „Trenčín“ za prítomnosti množstva zástupcov samospráv zo Slovenska i Česka, ktorí prišli do nášho mesta

na Jarnú slávnosť cibulovín. Kvetinovú zmes pokrstil primátor **Richard Rybníček** spolu s majiteľom holandskej spoločnosti Verver Export, ktorá cibulky kvetov Trenčínu dodala.

„Na objednávku mesta, aby tu rástli kvety vo farbách Trenčína, sme namiešali špeciálnu zmes so štyroch druhov cibulovín. Najskôr kvitli biele krokusy spolu s nízkymi červenými tulipánmi a v druhej fáze vysoké červené tulipány a biele narcisy. Zmes dostala meno Trenčín, lebo takáto zmes sa ani v štruktúre zloženia cibuliek, ani vo farbe nikdy predtým v rámci Európy nevysadila,“ povedal zástupca holandskej spoločnosti na Slovensku a zároveň autor projektu Slovensko kvitne **Vlado Oravec**.

„Trenčín sa môže teraz a aj v budúcnosti prezentovať ako mesto kvetov. V tomto čase sa mení vo veľkom štýle a táto výsadba k tomu prispieva,“ uviedol majiteľ spoločnosti Tijmen Verver s tým, že zmes „Trenčín“ bude zaradená do budúcoročného katalógu a prezentovaná v iných mestách Európy. Holanďania mestu venovali aj zmes ľalií a poľných kvetov. Tá bola vysadená vo štvrtok 26. apríla do časti stredového zeleného pásu na Ulici M. Rázusa.

Kvetinová zmes pokrstil sektom primátor Richard Rybníček.

www.trencin.sk 27.04.2018
pomocná evidencia 241/1/2018

Spoločnosť Lesné hospodárstvo Inovec s. r. o. spolu s partnermi v piatok 27. apríla opäť zorganizovali Lesnícky deň, tentoraz na Štúrovom námestí. Všetci spoluorganizátori pripravili zaujímavé aktivity. V zmysle hesla „Storočné letokruhy“ pripravili letokruhy storočného duba a zaujali „storočným“ česko-slovenským lesníckym slovníkom. Poľovníci zabezpečili stánok o poľovníctve. Lesníci asistovali pri vstupe do medvedieho brlohu po lesnom chodníčku a pri pílení dreva. Činnosť štátnej ochrany prírody bola deťom priblížená aj formou hier. Na drevených skladačkách si vyskúšali rozmanité „poznávačky“ a mohli vidieť známe aj neznáme druhy vrb, ktoré vysadia vo vrbovom arboréte pod novým železničným mostom.

Info 05.06.2018
pomocná evidencia 249/1/2018

Na Váhu v Trenčíne začali pred tromi rokmi stavať malú vodnú elektrárňu. Postavili ju zo súkromných zdrojov, len šesťsto metrov od existujúcej vodnej elektrárne neďaleko nového cestného mosta. Slávnostne ju otvorili len minulý týždeň, hoci funguje už približne dva mesiace.

Investorom je spoločnosť EQ Horný Váh, náklady na vybudovanie boli približne päť miliónov eur. Člen predstavenstva dodávateľskej spoločnosti STM power **Lubomír Kollár** počas otvorenia povedal, že účelom výstavby bolo využitie vody, ktorá je nutná na udržanie života v rieke.

„Štandardne sa tu prepúšťa celoročne približne desať metrov kubických vody za sekundu. Voda doteraz odtekala nevyužitá. Tým, že sme postavili toto vodné dielo, dokážeme ju využiť a

odľahčiť energetickú sústavu,“ povedal **Lubomír Kollár**.

Výkon elektrárne je jeden megawatt. Elektrickú energiu dodávajú do verejnej siete, k užívateľom ju distribuuje Západoslovenská energetika.

„Výkupnú cenu elektrickej energie máme stanovenú výnosom Úradu pre reguláciu sieťových odvetví štandardne tak ako akýkoľvek iný zdroj, či už je to atómová elektrárňu, vodná, solárna, alebo tepelná elektrárňu,“ doplnil **Lubomír Kollár**.

Elektrárňu tvoria tri vtokové časti, má tri klapky so šírkou 18 metrov a výškou šesť metrov. Súčasťou stavby je nový rybovod.

Elektrárň podľa Kollára dokáže zvládnuť aj tisícročnú vodu. „Nemôžeme fungovať na Váhu ako štupeľ, v prípade veľkej vody je celé toto územie zátopové.“

Vybudovanie ďalšej malej vodnej elektrárne na Váhu je podľa riaditeľa Správy povodia stredného Váhu 2 **Ladislava Glindu** prínosom.

„Spočíva v šetrnom a efektívnom využití prírodnej energie. Má menší vplyv na životné prostredie ako iné elektrárne,“ povedal.

Každá vodná elektrárň má podľa neho svoje špecifiká.

„Pri ich stavbe treba zohľadniť všetky aspekty v danom prostredí, aby čo najmenej ovplyvnili charakter toku a život ktorý v ňom funguje. Nová elektrárň v Trenčíne využíva biologický prietok, ktorý je daný haťou Trenčianske Biskupice. Vodu, ktorú prepúšťame, využívame druhýkrát.“

Šéfka Správy Chránenej krajinnej oblasti Biele Karpaty **Sylvia Mertanová** hovorí, že vplyv malých vodných elektrární

na prírodné pomery celého povodia je veľmi negatívny. Podľa nej prinášajú len malý výkon, robia však veľké škody.

„Škody na riečnych ekosystémoch ďaleko prevyšujú nejaký energetický prínos takýchto stavieb.

Nastáva tam prerušenie vodného toku, zhoršuje to kvalitu vody, pohyb riečnych sedimentov. Hlavne to bráni v migrácii rybám a ďalším vodným živočíchom,“ zhodnotila situáciu Sylvia Mertanová.

Okolo elektrárne vybudovali nový rybovod, podľa ochránarčky sa jeho funkčnosť preukáže až v najbližších rokoch.

„Zistíme to monitoringom. Pokiaľ viem, sú vážne pochybnosti ichtyológov, či bude efektívne priechodný pre všetky skupiny rýb. Každá takáto priečna stavba na akomkoľvek toku zostane migračnou bariérou.“

Výstavbu ďalšej vodnej elektrárne kritizovali v minulosti aj aktivisti. V mieste, kde ju postavili, je podľa **Antona Betáka** z organizácie Za živé rieky veľké zimovisko a neresisko rýb.

„Stavba priečnej hate je pre rieku asi to najhoršie, čo môže byť. Rybám zabráni migrovať proti prúdu, čo je ich prirodzená vlastnosť na to, aby išli na svoje neresiská a rozmnožovali sa. Aj ten najlepší rybovod na svete prepustí maximálne tak desať – pätnásť percent rybej populácie,“ upozorňuje Anton Beták.

Pred haťou v Trenčianskych Biskupiciach sa rozdeľuje Váh do starého koryta a na derivačný kanál. Na ňom už roky fungujú tri vodné elektrárne, ich celkový výkon je 75 megawattov.

Nová elektráreň má výkon jeden megawatt.

„Znamená to, že to už máme 75-krát viac postavené. Z nášho pohľadu je ďalšia malá vodná elektráreň úplne zbytočná,“ dodal Anton Beták.

www.sme.sk 30.04.2018

pomocná evidencia 254/1/2018

Trenčanov v Zámostí obťažuje v neúnosnej miere už od roku 2015 nepríjemný zápach z droždiarne. Mesto v tejto veci konalo tak, ako mu právne možnosti dovolili. Posledným krokom bola žaloba na prevádzkovateľa droždiarne. Okresný súd v Trenčíne ju však vo štvrtok 3. mája zamietol.

Mesto súdnou cestou žiadalo, aby spoločnosť Old Herold Heffe mala uloženú povinnosť zdržať sa rušenia zápachom. Legislatíva na území Slovenskej republiky nestanovuje limity pre pachové látky, ktoré by mala prevádzka spĺňať.

„Mesto v predchádzajúcom období uložilo sušiarni droždia vykonať opatrenia na elimináciu zápachu. V roku 2016 realizovala zahraničná spoločnosť merania pachových látok na výduchu z prevádzky aj imisií pachových látok v okolí prevádzky. Výsledky meraní boli porovnané s limitmi platnými v okolitých štátoch Európskej únie (EÚ), nakoľko Slovensko limity stanovené nemá,“ uviedla

Beáta Bredschneiderová z Útvaru stavebného a životného prostredia MsÚ Trenčín. Výsledkom bolo konštatovanie, že prevádzka spĺňa najprísnejšie limity platné v okolitých krajinách EÚ a technológia zodpovedá najlepšej dostupnej technike. Mesto na základe toho vydalo znovu dočasný súhlas na prevádzku do 31. októbra 2017 s tým, že žiadalo vykonať opakované merania v letnom období. Na základe výsledkov dostala droždiareň opäť dočasné povolenie na prevádzku do marca 2019.

Podľa odborného posudku, vykonaných meraní a ostatných podkladov obstaraných v doteraz vedených konaniach o povolenie prevádzky malého zdroja znečisťovania ovzdušia, mesto pri prenesenom výkone štátnej správy ako povoľujúci orgán, nemalo možnosť rozhodnúť o nepovolení prevádzky.

Nakoľko však mesto prijímalo ďalšie sťažnosti nahnevaných ľudí, rozhodlo v ich záujme vec riešiť súdnou cestou v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, kedy sa pri posudzovaní primeranosti miery obťažovania zápachom v rámci dokazovania môže prihliadať aj na také skutočnosti, ktoré mesto v povoľovanom konaní pri prenesenom výkone štátnej správy nie je oprávnené zohľadňovať.

Súd žalobu zamietol s odôvodnením, že na podanie žaloby sú aktívne legitimovaní občania, ktorým zápach prekáža a nie mesto. Podľa sudkyne by sa na súde mali proti zápachu brániť občania, vlastníci domov. Rozhodnutie súdu primátora **Richarda Rybníčka** mrzí.

„Žalobu sme podali v záujme našich obyvateľov práve preto, aby sa jednotliví občania nemuseli sami súdiť so spoločnosťou Old Herold Heffe,“ uviedol.

Zápach prekáža nielen Trenčanom, ktorí bývajú v dotknutej lokalite, ale aj návštevníkom mesta. „Aj preto sme považovali aktívnu legitimáciu mesta za danú v tomto prípade,“ skonštatovala **Lucia Zaťková** z Útvary právneho MsÚ Trenčín. Mesto sa voči rozhodnutiu súdu môže odvolať do 15 dní. „Počkáme na písomné vyhotovenie rozsudku a podľa toho sa rozhodneme,“ povedala Lucia Zaťková.

www.trencin.sk 10.05.2018

pomocná evidencia 284/1/2018

V priebehu minulého týždňa začalo v Trenčíne odburiňovanie krajníc ciest ekologickým spôsobom. Novinka využíva ničivý účinok horúcej vody s teplotou do 98 stupňov Celzia na rastlinné tkanivo.

Odburiňovanie spustili na hlavných ťahoch v Zámostí, v závere týždňa sa spoločnosť Marius Pedersen presunula s technológiou bližšie k centru mesta.

Technológiu Wave weed zakúpila spoločnosť na základe požiadavky mesta Trenčín. Cieľom je odburiňovať krajnice ciest prioritne ekologickým spôsobom, a to najmä tam, kde je vysoká frekvencia pohybu ľudí a zvierat.

„Vzhľadom na požiadavku rýchleho plošného výkonu budeme musieť niekde použiť aj herbicídy. Tie sa ale budeme snažiť eliminovať. Veríme, že sa nová technológia osvedčí a

časom úplne nahradí chemické prostriedky,“ uviedol **Roman Jaroš**, riaditeľ Mestského hospodárstva a správy lesov.

Riaditeľ trenčianskej prevádzky spoločnosti Marius Pedersen **Miroslav Zavřel** vidí plusy novej technológie aj v možnosti jej použitia pri všetkých druhoch povrchov.

„Nepoškodzuje zámkovú dlažbu, asfalt, betón. Výhoda je aj možnosť jej aplikácie pri mierne nepriaznivých podmienkach ako je slabý dážď alebo veterné počasie,“ ozrejmil Miroslav Zavřel.

Pokropenie zelených častí burín takmer vriacou vodou spôsobí, že sa dostane až ku koreňovému systému, kde vyvolá jeho

vyschnutie a odumretie buriny.

„Chceme dosiahnuť celoplošné pokrytie postreku burín touto technológiou. Po dohode s objednávateľom, keďže tento typ likvidácie buriny vykonávame

prvý rok, bude postrek realizovaný kombinovaným spôsobom. Pri chemickom postreku používame prostriedok Roundup Biaktiv,“ vysvetlil Miroslav Zavřel.

Chemický postrek ale podľa hovorkyne Trenčína **Eriky Ságovej** využije dodávateľ, teda spoločnosť Marius Pedersen, len na úsekoch, kde je minimálny alebo takmer žiaden pohyb ľudí a zvierat.

www.sme.sk 10.05.2018

pomocná evidencia 286/1/2018

Mladí futbalisti AS Trenčín zo Základnej školy Novomeského podporili aj tento rok „Deň Zeme“. Ten si pripomíname

tradične 22. apríla. Počas tohto obdobia upozorňujeme na často nevratné dopady ničenia životného prostredia.

Akciu smerujúcu futbalové talenty k osobnej zodpovednosti za prostredie okolo nás podporila spoločnosť Marius Pedersen.

„Snažíme sa vychovávať nielen deti, ale prostredníctvom nich aj dospelých. Chceme naďalej prenášať environmentálne povedomie na verejnosť. Veľmi radi pokračujem v spolupráci s mládežou AS Trenčín. Tentoraz sa nám podarilo vyzbierať dvadsať vriec odpadu,“ povedal manažér spoločnosti Marius Pedersen **Peter Hladký** a doplnil: „Chlapci boli iniciatívni. Verím, že im to zostane do budúcnosti.“

Spolupráca medzi spoločnosťou Marius Pedersen patriacej medzi partnerov mládeže AS Trenčín a klubom AS Trenčín trvá už dlhšie obdobie.

„Pred dvoma rokmi sme boli zbierať odpadky na Brezine. Pred rokom na Ostrove,“ pripomenula manažérka akcií AS Trenčín **Petra Drábová**. „Znečistenie životného prostredia je aktuálny a diskutovaný problém. Aj preto sa snažíme využiť možnosti, akými vieme pozitívne pôsobiť na našich mladých futbalistov. Spojenie so spoločnosťou Marius Pedersen nám dáva priestor podporovať nielen športový rozvoj mládeže, ale má aj výchovný efekt.“

www.astrencin.sk 09.05.2018

pomocná evidencia 281/1/2018

Kvitnúce ťahavé letničky umiestnené na stĺpoch verejného osvetlenia skrášia túto sezónu Štúrovo námestie, priestor pred Priorom na Vajanského ulici a tiež Hviezdoslavovu ulicu.

V stredu 16. mája ich začali na Štúrovom námestí umiestňovať pracovníci Mestského hospodárstva a správy lesov. Na 33 stĺpoch zavesia celkom 66 kvetináčov. Do konca mája ešte pracovníci MHSL vysadia záhony letničiek na Holubyho ná-

mestí, ruže pri Základnej umeleckej škole K. Pádivého i vo vnútrobloku za Smažienkou pri sochách medveďov.

www.trencin.sk 16.05.2018

pomocná evidencia 303/1/2018

Festivalová tour s environmentálne ladenými filmami s názvom MFF Ekotopfilm – Envirofilm priniesla do krajského

mesta Trenčín v dňoch 21. – 22. mája kvalitné dokumentárne filmy venujúce sa ochrane životného prostredia i zaujímavé eko diskusie.

Filmový festival Ekotopfilm spája už viac ako 40 rokov verejný, súkromný a tretí sektor na jednej platforme. Ich spoločným cieľom

je vzdelávať a prinášať riešenia v oblasti environmentalistiky a problematiky trvalo udržateľného rozvoja. Prostredníctvom atraktívnych filmov organizátori festivalu vzdelávajú náučno-populárnou formou žiakov základných a stredných škôl, celé rodiny, staršie generácie i širokú verejnosť.

Festival svojim návštevníkom každoročne ponúka kvalitné dokumentárne filmy s tematikou ochrany životného prostredia, zmeny v správaní sa človeka k prírode či technológií a inovácií, ktoré majú viesť k efektívnejšiemu využívaniu zdrojov našej planéty.

Trenčiansky samosprávny kraj (TSK) sa už štvrtým rokom hrdo hlási k environmentálnemu projektu Zelená župa, ktorý ako prvý zo samosprávnych krajov rozbehol ešte v roku 2015. Odvtedy Trenčianska župa spravila v oblasti environmentálneho vzdelávania a ochrany životného prostredia veľký krok vpred. Župa však vo svojej osвете nepoľavuje, aj preto Tren-

čiansky samosprávny kraj finančne podporuje festivalovú tour MFF Ekotopfilm – Envirofilm.

Viac o projekte Zelená župa porozprával v rámci festivalu, konaného v Trenčíne v Art-Kine Metro, projektový manažér projektu Zelená Župa **Martin Macíček** v sprievode **Dany Gavalierovej**, projektovej manažérky grantu TSK s názvom Zelené oči. „Jedným z hlavným cieľom projektu Zelená župa je zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov Trenčianskeho kraja. Myslím si, že to je aj jeden z cieľov tohto festivalu, čo nás spoločne spája. Teší ma, že festival Ekotopfilm – Envirofilm navštevujú či už žiaci základných a stredných škôl, ale aj staršie generácie. Verím, že každý návštevník si odnesie z festivalu hodnotný kultúrny zážitok, ale hlavne dôležité poznatky o ochrane životného prostredia,“ uviedol Martin Macíček.

Festivalová tour MFF Ekotopfilm – Envirofilm trvá počas celého roka 2018. Najlepší výber filmov venujúcich sa envirotémam i bohatý sprievodný program, prezentácie a diskusie môžu návštevníci vďaka organizátorom festivalu a Trenčianskej župe zažiť aj inde.

www.tsk.sk 22.05.2018

pomocná evidencia 316/1/2018

Projekt na obnovu zelene pod novým železničným mostom pri Váhu „Vrbové arborétum s náučným chodníkom“ vyhral v súťaži Krajsšie Slovensko medzi projektmi zo západného Slovenska a zároveň získal najvyšší počet hlasov v celej SR (2390), a tým aj finančnú podporu vo výške 1.500 €. Za podporu projektu občianskeho združenia Pre Prírodu ďakujeme všetkým hlasujúcim. Ako informovala **Ingrid Souhradová** z občianskeho združenia, kostru budúceho areálu vrbového arboréta bude tvoriť drevený bezbariérový chodník v okolí mostného piliera na pravom brehu Váhu. Združenie ho s pomocou dobrovoľníkov začalo budovať v sobotu 19. mája.

Info 05.06.2018

pomocná evidencia 360/1/2018

V utorok 5. júna pribudli na Štúrovom námestí živé trávové koberce a výtvarné diela žiakov trencianskych základných škôl.

Podujatie chce pripomenúť Svetový deň životného prostredia. Autorom iniciatívy a návrhu ako rozmiestniť trávku na Štúrovom námestí aspoň na pár dní je krajinný architekt **Zoltán Balko**, ktorý podobné inštalácie trávnikov robil už v Bratislave a Trnave.

„Nie je to čisto z mojej hlavy,“ hovorí a spomína na 70. roky, kedy v Nemecku umelci protestovali proti rozširovaniu spevnených plôch na úkor zelene a prekryli na pár dní ulicu trávnikmi.

„Po odstupe 45 – 50 rokov som s hrôzou zistil, že to, proti čomu oni vystupovali, na čo upozorňovali, sa, žiaľ, vôbec nezlepšilo. Naše mestá sú s minimom zelene, a keď, tak často je na nevhodných miestach. Nie som nejaký bigotný ochranár,

toto považujem za príjemnú formu, pretože dnes mentorovať alebo vypisovať nejaké „náučné literatúry“, to nikto nečíta,“ hovorí Zoltán Balko a dúfa, že so zapojením detí a ich prác zanechá u ľudí táto akcia nejakú odozvu.

„Nie je to alternatíva tohto vášho námestia, to tak ani netreba chápať,“ vysvetľuje krajinný architekt s tým, že cieľom je podnietiť ľudí k rozmyšľaniu, či by sa nedalo niečo niekde prijateľnou formou so životným prostredím urobiť.

Trávniky v Svetový deň životného prostredia svojimi výtvarnými prácami vyzdobili žiaci piatich trencianskych základných škôl – ZŠ na Potočnej, Veľkomoravskej a Východnej ulici, na Dlhých Honochoch a ZUŠ K. Pádivého. Niektoré zároveň pripravili aj kultúrny program.

„Takýto výtvarný trávnik môžeme obdivovať po prvýkrát v Trenčíne. Dúfam, že sa bude páčiť Trenčanom a založíme tradíciu jeho inštalovania. Uvidíme, ako sa prvý ročník vydarí,“ povedala **Lubica Kršáková** z útvaru školstva.

www.trencin.sk 05.06.2018

pomocná evidencia 366/1/2018

Štyri prvenstvá a dve čestné uznanie získali slovenskí environmentálni reportéri v celosvetovej súťaži Mladí reportéri pre životné prostredie. Slováci triumfovali v konkurencii 35 krajín zapojených do súťaže.

Ako informoval **Richard Medal** z Centra environmentálnych aktivít (CEA) Trenčín, výsledky súťaže zverejnila pri

príležitosti Svetového dňa životného prostredia Nadácia pre environmentálne vzdelávanie so sídlom v Kodani. Mladí reportéri (11 - 21-roční) skúmajú lokálne problémy životného prostredia, hľadajú riešenie a svoje zistenia publikujú formou článkov, fotografií a videí. Na medzinárodnú súťaž postúpili najlepšie práce z národnej úrovne.

„Úspech nás mimoriadne teší a vnímame ho aj ako ocenenie práce pedagógov a lektorov zapojených do programu. Aj ako dôkaz, že slovenské školstvo prináša i mimoriadne úspechy v celosvetovom porovnaní. Výsledky nás tešia o to viac, že sa práve začalo štvordňové sústredenie najaktívnejších mladých eko-reportérov v Smižanoch s cieľom rozvíjať novinárske zručnosti v problematike životného prostredia, tento rok konkrétne k témam ochrany prírody v Národnom parku Slovenský raj,“ uviedol Richard Medal s tým, že najväčším úspechom pre nich nie sú ocenenia v súťaži, ale inšpirovanie k skutočným zmenám na regionálnej úrovni či na školách.

www.teraz.sk 05.06.2018

pomocná evidencia 367/1/2018

Mladí ľudia z Turecka, Talianska, Macedónska, Rumunska, Bulharska a Slovenska, ktorí sa od 20. do 29. mája zúčastnili projektu Erasmus+ v Trenčíne, okrem iných aktivít upratovali na hrádzi i v Parku M. R. Štefánika.

Súčasťou praktických aktivít projektu bola brigáda, počas ktorej v Parku M. R. Štefánika vyzbierali 8 vriec odpadkov. Na hrádzi v úseku od Zimného štadióna P. Demitru po starý železničný most odpadom naplnili ďalších približne 20

vriec. Stalo sa tak po dohode s mestom, ktoré im poskytlo rukavice a vrecia na smeti.

Mladí ľudia počas pobytu v Trenčíne vytvorili modely ekodomov, ktoré v pondelok 28. mája vystavili a prezentovali na Mierovom námestí. Projekt, financovaný grantom EU, chcel takto podnietiť ekologické vnímanie účastníkov a zvýšiť záujem verejnosti nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí o ekologicky šetrné riešenia v bežnom živote.

www.trencin.sk 07.06.2018

pomocná evidencia 376/1/2018

Takmer dvesto dobrovoľníkov pomáhalo v piatok 8. júna v Trenčíne skrášľovať mesto. Pracovali na dostavbe budúceho útulku pre psíkov, pri tvorbe vrbového arboréta na brehu Váhu, v areáli Kultúrneho centra na Juhu i Základnej školy na Novomeského ulici, čistili lokality pri hrádzi i územie pri novom železničnom moste.

Už od 7.00 hodiny ráno sa ako prví pustili do upratovania

priestoru medzi novo preloženou Bánovskou traťou a parkoviskom na Mládežníckej ulici dobrovoľníci zo spoločnosti Adient Slovakia. Na tejto aktivite sa dohodli s Mestom Trenčín. Ide o mestský pozemok, na

ktorom zostal neporiadok po stavbe modernizácie železnice.

Napriek tomu, že mesto stavbu i Železnice SR niekoľkokrát v priebehu posledných mesiacov na tieto nedostatky upozorňovalo, k ich odstráneniu nedošlo. Preto sa rozhodlo využiť na upratanie priestoru pri parkovisku na Mládežníckej ulici dobrovoľnícku akciu.

Voľno v práci dostalo aj 74 ľudí zo spomínanej spoločnosti. „Kolegovia z iných miest sa do podujatia firemného dobrovoľníctva Naše mesto zapájajú už dlhšie, my v Trenčíne po prvý raz. Urobili sme osvetu medzi kolegami, rozposlali vnútro-firmný dotazník,“ povedala **Stanislava Valientová**, HR manager Adient Slovakia s.r.o. – odštepny závod Trenčín.

Okrem aktivít, ktoré sa ponúkali v Trenčíne cez projekt Nadácie Pontis – Naše mesto, hľadali aj sami možnosti, ako využiť tento deň na prospešnú dobrovoľnícku prácu. Okrem čistenia územia pri novom

železničnom moste sa tak zapojili aj do stavby vrbového arboréta v Parku pri Váhu občianskeho združenia Pre Prírodu.

Spolu s ďalšími dobrovoľníkmi (IRISOFT, s.r.o, Philip Morris Slovakia s.r.o., Slovak Telekom, a. s. , Tatra banka, a. s., ČSOB) pomáhali aj pri aktivitách, ktoré v rámci projektu Naše mesto ponúkali trenčianske organizácie. Na školskom dvore ZŠ, Novomeského s neziskovým fondom DEŤOM tvorili dobrovoľníci pocitový chodník, sadili kvety, morili palety a vyrábali lavičky. So Zelenou Hliadkou Trenčín čistili frekventované lokality hrádze vrátane pláže na Ostrove od odpadkov.

V karanténnej stanici ponúklo 17 prihláseným dobrovoľníkom občianske združenie Trenčiansky Útulok päť aktivít – kosenie a hrabanie trávy vo výbehoch pre psíkov, strihanie kríkov a stromčekov, natieranie unimobuniiek, konzervovanie drevených trémov na streche, oprava a natiera-

nie búd pre psíkov, montáž tieniacej plachty na plot vo veľkom výbehu.

„Sme veľmi spokojní s akciou, vládla tu priateľská atmosféra, urobilo sa veľa vecí, ľudia boli proaktívni a dokončili veľa vecí navyše,“ povedala **Zuzana Chudá** z OZ Trenčiansky Útulok. Dobrovoľníci z firiem a občianskeho združenia Kultúrne centrum Aktivity dnes pracovali v exteriéri Kultúrneho centra Juh na úprave jestvujúcej zelene a výsadbe kvetov, natierali prvky ihriska, steny, opravovali mozaiku, v interiéri centra maľovali, opravovali steny, vyrábali kulisy a pripravovali tvorivé aktivity.

Naše mesto je najväčšie podujatie firemného dobrovoľníctva v strednej Európe. V tomto roku opäť láme rekordy. Do podujatia sa zapája celkovo viac ako 10 tisíc dobrovoľníkov.

www.trencin.sk 08.06.2018

pomocná evidencia 381/1/2018

Jarné upratovanie 2018 sa konalo na území mesta od 7. apríla do 29. mája. Najväčšiu časť z vyzbieraného odpadu tvoril objemný odpad (239,86 t), ktorý bol zneškodnený uložením na skládke Luštek pri Dubnici nad Váhom.

Biologicky rozložiteľný odpad (137,39 t) bol zhodnotený v kompostárni v Trenčíne a nebezpečné odpady boli dočasne uložené v skladoch nebezpečných odpadov na Zlatovskej ulici a následne odvezené na zhodnotenie a zneškodnenie. Z toho viac ako 4 tony tvorili obaly obsahujúce nebezpečné látky, necelé 2 tony vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky, viac ako 7 t vyradené elektrické a elektronické zariadenia a 0,385 t vážili ostatné nebezpečné odpady.

Z 85 stanovišť veľkoobjemových kontajnerov bolo vyvezených 197 kontajnerov s objemným odpadom, 36 vývozov bolo s biologicky rozložiteľným odpadom. Celkové náklady

vynaložené na toto jarné upratovanie boli vyčíslené na 28 559,89 eur.

Info 31.07.2018

pomocná evidencia 401/1/2018

Počas Jarnej slávnosti cibulovín vo štvrtok 26. apríla boli v Trenčíne vysadené ľalie a poľné kvety v časti stredového ze-

leného pásu na Ulici M. Rázusa pri Obchodnej akadémii. Mestu ich venovala holandská spoločnosť Verver Export. V týchto dňoch, v druhej polovici júna, začali kvitnúť. Tešia sa zaslúženej pozornosti všetkých okoloidúcich.

www.trencin.sk 28.06.2018

pomocná evidencia 429/1/2018

Po viacročnom období sa začal významnejší orez stromov a krov na mestských pozemkoch.

Jeho význam spočíva nielen v bezpečnosti, ale aj v udržaní a zlepšení zdravotného stavu drevín. V Trenčíne sa aktuálne vykonávajú cez vysúťažené spoločnosti arboristické orezy alejo-

vých ulíc, orezy vysokých stromov lanovou technikou a orezy krov. Mesto zadáva orezy podľa zmapovanej situácie a stavu drevín a akceptuje i opodstatnené požiadavky občanov. Do orezov investuje v tomto roku takmer 300 tisíc eur.

Aktuálne ošetrojú vysoké stromy arboristickými orezmi na hlavnom cintoríne a pokračovať budú v areáloch škôl.

www.trencin.sk 02.07.2018

pomocná evidencia 439/1/2018

Skupinka deviatakov zo ZŠ na Bezručovej ulici sa dobrovoľne vo voľnom čase rozhodla v utorok 3. júla pozbierať naplavený odpad pri novovybudovanej vodnej elektrárni a pod novým mostom.

„Chceme motivovať všetkých obyvateľov Trenčína, aby sa aj oni zapojili do čistenia okolia. Nemôžeme čakať, kým to za nás niekto urobí. Len my sami dokážeme urobiť z Trenčína krajšie mesto. Každý jeden. Poukazujeme na to, koľko odpadu sa zbytočne vytvorí a znečisťuje nielen rieky. Plastové mikročastice sa dostávajú aj do podzemnej vody, ktorú pijeme. Ľudia, začnime separovať, žiť menej-odpadovo a menej-obalovo. Úplne zerowaste to zatiaľ nejde, ale každým krokom sme bližšie k cieľu. Keď takto zmýšľame my, 15-ročné deti, dokážu to aj dospelí Trenčania!“

Info 31.07.2018

pomocná evidencia 444/1/2018

Kotolňa na biomasu na Liptovskej ulici na najväčšom trenčianskom sídlisku Juh by mala do konca budúceho roka ukončiť svoju prevádzku. Trenčianske mestské zastupiteľstvo schválilo dohodu o urovnaní so spoločnosťou, ktorá kotolňu na biomasu prevádzkuje. Súčasťou zmluvy je aj možnosť, že kotolňu presťahujú do objektu na Východnej ulici.

Mesto Trenčín ešte v roku 2011 predalo pozemky na sídlisku Juh spoločnosti Služby pre bývanie, ktorá tu plánovala zriadiť logistické a výrobné centrum pre výrobu a distribúciu tepla. Za takmer 19-tisíc metrov štvorcových vtedy mesto zinkasovalo 468 tisíc eur. Spoločnosť sa zaviazala, že do roka od kúpy pozemkov podá návrh na vydanie stavebného povolenia. Ak by sa tak nestalo, zmluvné strany sa dohodli na pokute vo výške 20 percent z celkovej kúpnej ceny, čo je viac ako 93 tisíc eur.

Spoločnosť napokon s návrhom na stavebné povolenie meškala necelé tri týždne.

„Nakoľko spoločnosť Služby pre bývanie porušila svoje povinnosti a zároveň ani po výzve neuhradila dohodnutú zmluvnú

pokutu, mesto podalo v roku 2015 na súd žalobu o zaplatenie. Konanie je aktuálne na Okresnom súde v Trenčíne,“ uviedol v návrhu viceprimátor **Ján Forgáč**. Mesto aktuálne plánuje problémy s kotolňou

vyriešiť jej presťahovaním, na čo chce využiť aj zmluvnú pokutu.

„Obyvatelia sa sťažujú na obťažovanie imisiami z tejto prevádzky, najmä pachom, hlukom a popolčekom. Mesto má záujem na presťahovaní prevádzky kotolne a výhrevne do areálu na Východnej ulici, tak ako to spoločnosť Služby pre bývanie deklarovala v roku 2011,“ uviedol viceprimátor Ján Forgáč.

Mesto preto oslovilo spoločnosť Služby pre bývanie so žiadosťou o spoluprácu pri novom riešení presťahovania kotolne a o odpustenie vymáhanej zmluvnej pokuty viac ako 93 tisíc eur.

„Výsledkom rokovaní bol návrh dohody o urovnaní, v súlade s ktorou bola spoločnosť Liptovská, ktorá aktuálne prevádzkuje biomasovú kotolňu, povinná v lehote do 31. decembra 2019 ukončiť prevádzku biomasovej kotolne na Liptovskej ulici a prípadne ju aj v tejto lehote presťahovať do areálu na Východnej ulici,“ skonštatoval Ján Forgáč.

Navyše, v tejto istej lehote musí urobiť opatrenia, ktoré znemožnia opakované napojenie rozvodov tepla a teplej vody na biomasovú kotolňu. Zároveň by v areáli na Liptovskej ulici nemali byť počas nasledujúcich 30 rokov žiadne zariadenia kotolne na biomasu, s výnimkou plynovej kotolne.

Konateľ spoločnosti **Jozef Greňo** vníma dohodu s mestom pozitívne: „Dohodu sme urobili preto, aby sme sa koncepčne a názorovo posunuli vpred. Sú dve možnosti. Buď ukončíme jej prevádzku, alebo ju presťahujeme. Zvažujeme obe alternatívy. Vstupuje do toho veľa faktorov, situácia sa v priebehu roka môže vyvinúť úplne inak.“

Kľúčová vec v celom procese je podľa neho zisk stavebného povolenia na vybudovanie nových rozvodov na Východnej ulici, ktoré tam chýbajú. „V tomto momente na tom pracujeme, ak sa to podarí dotiahnuť, máme už dodávateľov technológií, práce by sa mohli robiť v priebehu budúceho roka,“ skonštatoval Jozef Greňo s tým, že dodávka tepla pre obyvateľov by nemala byť ohrozená.

„Máme výhodu, že na Liptovskej je k dispozícii aj slušná plynová kotolňa. Ak by k niečomu prišlo, prehodíme výrobu tepla z biomasy na plyn a bude sa normálne kúriť,“ povedal. Sťahovanie by podľa neho nemalo mať vplyv na konečnú cenu tepla. „Je to veľmi ďaleko, skôr ma znepokojuje cena plynu, ktorá išla na burze za posledné obdobie o tridsať percent hore. To vnímam ako bezprostredný problém,“ dodal Jozef Greňo.

Kotolňa na biomasu sa nachádza v tesnej blízkosti bytových domov. Niektorí obyvatelia sa už dlhšie sťažujú na popol a prach, ktorý má stúpať z komína kotolne.

„Na balkóne máme popadaný popol, umyjem okná a hneď na druhý deň sú čierne parapety,“ povedala pred časom **Andrea Krištofová** z bytovky vedľa kotolne.

Podľa nej sa na prach a popolček sťažuje veľa ľudí. „Keď sme kupovali byt, tvrdili nám, že tá kotolňa bude presťahovaná. Tie byty neboli najlacnejšie, vnímam to trochu ako podraz,“ dodala Andrea Krištofová.

www.sme.sk 14.07.2018

pomocná evidencia 469/1/2018

Vozidlo s polievacou nadstavbou a nádržou, do ktorej sa vojde 1 100 litrov vody, je v teréne od pondelka 30. júla.

Nové vozidlo má Mestské hospodárstvo a správa lesov

(MHSL). Vzhľadom k aktuálnemu rozsahu zalievania záhonov, mobilnej zelene a drevín, bola jeho kúpa nevyhnutná. Stálo vyše 26 tisíc eur.

Auto, ktoré zamestnanci MHSL doteraz používali na polievanie,

je v súčasnosti v oprave. Bolo vyrobené v roku 1988, je poruchové, technicky a morálne zastarané.

„Do budúcnosti plánujeme obstaráť ešte jedno polievacie auto, pretože výsadba drevín stúpa,“ povedal **Peter Kadák** z MHSL.

www.trencin.sk 01.08.2018

pomocná evidencia 518/1/2018

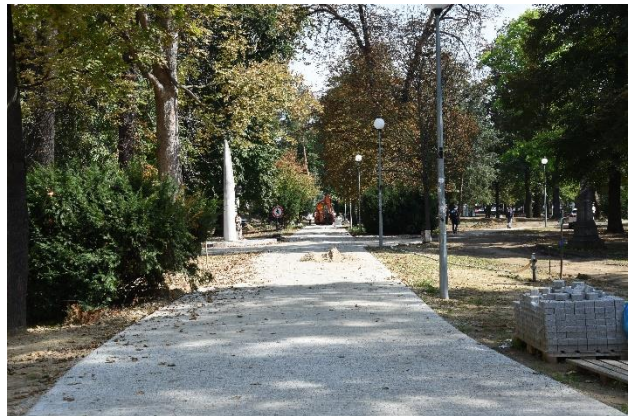
V auguste bolo v Trenčíne odstránených 202 pňov po stro-
moch, ktoré vyrúbali v minulých rokoch najmä v areáloch škôl
a škôlok. Orezy krov i stromov vo verejnej zeleni (mimo
ochranného pásma lesa) naďalej pokračujú. Do orezov investu-
je mesto v tomto roku takmer 300 tisíc eur.

Info 02.10.2018

pomocná evidencia 588/1/2018

Rekonštrukcia hlavného chodníka a revitalizácia zelene sú
dve investičné akcie, ktoré aktuálne menia tvár Parku gen. M.
R. Štefánika. Práce na revitalizácii zelene v parku sa začali
v utorok 31. júla a ukončené by mali byť na konci októbra. Sú
v réžii trenčianskej spoločnosti landart a dotýkajú sa celej
plochy parku, teda územia vo
vlastníctve mesta i plôch
v majetku Železníc SR.

Orezy sú ukončené. Pri-
pravené sú i jamy pre výsad-
bu stromov. V tomto týždni
vysádzajú záhony trvaliek
a okrasných tráv v okolí
chodníkov a pri altánku. V budúcom týždni vysadia vyše 100
nových stromov – jasene, duby letné, javory červené, lipy, bu-
ky, pagaštany, borovice čierne, ale aj okrasné jablone, hrušky,
višne, jarabiny a magnólie.

Mesto uspelo vo výzve Integrovaného regionálneho operač-
ného programu 2014 – 2020 s projektom „Zelené pľúca mesta
– Revitalizácia Parku M. R. Štefánika, Trenčín“. Získa-
lo maximálne možný počet bodov z maxima a zároveň nená-
vratný finančný príspevok vo výške takmer 400 tisíc eur.

Ďalšou mestskou investičnou akciou v parku je kompletná

rekonštrukcia hlavného chodníka, ktorý spája stanicu s podchodom pri hoteli Elizabeth. Ide o investíciu vyše 160 tisíc eur. Súčasťou obnovy chodníka bude i nový mobiliár – lavičky i odpadkové koše.

Chodník má povrch z betónovej dlažby. Je pohodlná a najviac imituje prírodný povrch s drobnými kamienkami. Dodávateľ doručil dlažbu vo viacerých farebných odtieňoch a musí chodník opraviť.

www.trencin.sk 12.09.2018

pomocná evidencia 616/1/2018

Všetko sa začalo vytrvalostným behom v rámci hodín telesnej výchovy. Žiaci II. stupňa Spojenej školy internátnej v Trenčíne behali popri Váhu, kde narazili na dve ohniská, ktoré svojim vzhľadom vôbec nepripomínali miesto odpočinku.

Rozhodli sa zasiahnuť a vyčistiť ich tak, aby slúžili účelu, pre ktorý boli vybudované. Ďalší zásah by si podľa nich zaslúžili tí, ktorí neboli vedení k poriadku, úcte k prírode a ostatným ľuďom. Ak tam ale náhodou opäť zabľúdia ekologicky negramotní užívatelia, sú odhodlaní ohniská opäť vyčistiť.

Info 27.11.2018

pomocná evidencia 724/1/2018

Občianskemu združeniu Pre Prírodu sa podarilo úspešne zrealizovať projekt obnovy zelene v Trenčíne medzi Váhom a Orechovským potokom. Nový areál Vrbového arboréta sa tak

stal súčasťou dlho budovaného Prírodného parku na pravom brehu Váhu.

Obnoviť zeleň v tejto prírodnej lokalite pomáhalo v priebehu roka približne 200 dobrovoľníkov. Zrevitalizované územie v okolí nového železničného mosta má takmer 8 tisíc m². Zrejme najkrajším a najhodnotnejším prvkom arboréta je 180 m dlhý drevený bezbariérový chodník. Vďaka obetavej práci dobrovoľníkov získal nadčasový vzhľad a nádherne zapadol do prostredia. Popri ňom sú osadené 2 solárne lampy, ktoré prispievajú k väčšej bezpečnosti územia.

Vysadená bola tisícka rastlín, vrbové prúty na tunel, 500 cibúľ bledule letnej, sukulenty, rozchodníky aj kvetinová lúka. Nové druhy vrb popri drevenom chodníku obohatia biotopy v území a poslúžia pre výchovno-vzdelávacie aktivity a výskum.

Na ploche približne 500 m² je vytvorená štrková záhrada, zasadili v nej smutnú vrbu, malé vertikálne záhradky so sukulentami, vyrobili detský mobiliár na hranie, z ďalších pňov sedenia a stoly, tri lavičky z gabionov.

Do projektu sa zapojili aj žiaci s učiteľmi ZUŠ K. Pádivého. Vytvorili vtáčiu galériu - atypické drevené búbky s maľbami vtákov, ktorí sa v tomto území vyskytujú. Detská lezecká veža so šmykľavkami vo farbách loga Prírodného parku pri Váhu bude postupne dotvorená kameňmi a rastlinami, najskôr však musí na nej zemina dobre sadnúť. Pribudla aj nová oddychová zóna s lavičkou pri drevenom kríži, suchý potok, úkryty pre zvieratá, hmyzie hotely. Do konca roka pribudne informačná tabuľa s mapou areálu. Takmer všetky drevené prvky v areáli

Priestor pred realizáciou projektu.

arboréta sú vyrobené z kmeňov stromov, pochádzajúcich z výrubov pri revitalizácii Parku M. R. Štefánika.

Súčasťou projektu bol aj letný tábor River-camp 2018 so zapojením detí aj zo znevýhodneného prostredia s cieľom naučiť ich dlhšie pobudnúť v prírode, triediť odpad, vyrábať

Areál po úprave – štrková záhrada s vtáčou galériou.

hmyzie hotely, správať sa ohľaduplne k prírode či jazdiť na koňoch. V septembri sa uskutočnila exkurzia s prezentáciou arboréta pre ZUŠ K. Pádivého ako prostredia vhodného pre roz-

voj kreativity. Botanička **Katka Rajcová** žiakom prednášala o biotopoch v lokalite, motivovala ich k dobrovoľníctvu. Žiaci kreslili hrad a iné dominanty Trenčína. Jediným problémom bola vzdialenosť územia od ich školy. Aj preto sa aktivisti usilujú v spolupráci s Mestom Trenčín o čo najrýchlejšie vybudovanie lávky cez Orechovský potok v mieste pri penzióne Zuzana.

Info 27.11.2018

pomocná evidencia 779/1/2018

Celkovo 50 tisíc nových cibuliek bolo od utorka 20. novembra strojom i ručne vysadených na viacerých miestach v meste. Vysadené zmesi kvetinových cibuliek v jednotlivých mestských častiach vybrali občania prostredníctvom hlasovania na facebooku mesta.

Na jar tak vybranými cibulovinami zakvitne trávnik v mestskej časti Západ pri Úspechu. Stredový pás na Ulici generála Svobodu v mestskej časti Juh by mal budúci rok tešiť

pohľad ľudí zmesou cibul'ovín a trvaliek, ktoré sa budú v kvitnutí striedať.

V mestskej časti Sever pribudli dve kvetinové zmesi – jedna vzišla zo súťaže medzi fanúšikmi facebooku a druhá bude prekvapením. Pôjde totiž o celkom novú zmes kvetov namiešanú pre mesto Trenčín vo farbách hokejového klubu Dukla Trenčín a s názvom DUKLA # 38. Vykvitnúť by mala na jar pri Zimnom štadióne Pavla Demitru.

www.trencin.sk 04.12.2018

pomocná evidencia